

TILNING LEKSIK-SEMANTIK TIZIMI,
QIYOSIY TIPOLOGIK IZLANISHLAR VA
ADABIYOTSHUNOSLIK MUAMMOLARI

MATERIALLAR TO‘PLAMI

XV

**O`ZBEKISTON REESPUBLIKASI OLIY TA`LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

**TILNING LEKSIK-SEMANTIK TIZIMI,
QIYOSIY TIPOLOGIK IZLANISHLAR VA
ADABIYOTSHUNOSLIK MUAMMOLARI**

MATERIALLAR TO`PLAMI

XV

**"Durdona" nashriyoti
Buxoro – 2025**

UO‘K 81'372(08)+81'25(08)

81.2-3+81.2-7

T 43

Tilning leksik-semantik tizimi, qiyosiy tipologik izlanishlar va adabiyotshunoslik muammolari XV [Matn] : to'plam / M.I. Gadoeva.- Buxoro: Sadridin Salim Buxoriy, 2025.-256 b.

KBK 81.2-3+81.2-7

To'plamda Respublikamiz olimlari, ilmiy tadqiqotchilarning filologik mavzular doasidagi, jumladan, aniq til dorisidagi lingvistik qarashlari; qiyosiy–tipologik izlanishlari; tillarni o'rganish vositalari va millat, milliy madaniyatning amaliy globallashi davrida tildan foydalanish muammolari, qo'llanma, tillarni o'rganish usullari; adabiyotshunoslik, tarjimashunoslik istiqbollari borasidagi fikr-mulohazalari o'z ifodasini topgan.

To'plam filologik yo'nalishdagi ilmiy izlanuvchilar, katta ilmiy xodim izlanuvchilar, talabalar, magistrlar va talabalarga mo'ljallangan.

Tahrir hay'ati:

Xamidov O.X., (BuxDU professori), **Rasulov T.X.** (BuxDU professori), mas'ul muharrir **Rasulov Z.I.** (BuxDU f.f.d. (DSc), **Gadoyeva M.I.** (BuxDU f.f.d. (DSc), **Haydarov A.** (BuxDU professori), mas'ul kotib **Djumaeva N.Dj.** (BuxDU f.f.f.d. (PhD))

To'plovchi va nashrga tayyorlovchi:

M.I.Gadoyeva filologiya fanlari doktori (DSc),

Taqrizchilar:

Davlatova M.X., Buxoro davlat tibbiyot instituti dotsenti, f.f.f.d.(PhD)
Qobilova N.S., BuxDU Ingliz tilshunosligi kafedrası dotsenti, f.f.f.d.(PhD)

To'plamdan o'rin olgan maqolalardagi fakt va raqamlarning haqqoniyligi, mazmuni va savodxonligi uchun mualliflarning o`zlari mas'uldirlar.

BuxDU Ilmiy texnik kengashda muhokama qilingan va nashrga tavsiya etilgan (6-sonli bayonnoma, 25-yanvar, 2025-yil).

ISBN 978-9910-634-64-2

Haydarov Anvar Askarovich, Tosheva Farangiz Bobomurodovna. Representation of the category of modality in the motives of English and Uzbek fairytale	58
N.D.Djumaeva, S.Sh.Gafurova. The influence of social factors on communication	61
Санам Остонова Нематовна. Межрелигиозной толерантности в Узбекистане их различие в современном мире	65
N.D.Djumaeva, Afifa Abdukholikova. Linguistic units in speech	69
Navruzova Nigina Khamidovna. Connotation: exploring the power of word associations	71
Kobilova Nargisa Sulaymonovna, Azimjonova Elena Tulkunovna. Communicative excellence: leveraging multimodality in teaching listening and speaking	75
Sattorova Shahlo Shavkat qizi. Modallik kategoriyasining zamonaviy tilshunoslikdagi ahamiyati	80
Ibragimova Gulshan Raimovna. The interpretation of tree imagery in english folklore literature	83
Isamova Dilfuza Rakhmatovna, Haydarov Anvar Askarovich. The usage of synonymous words in Erkin Vohidov`s poetry.....	87
N.D.Djumaeva, N.Baxshullayeva. Conceptual frameworks in linguistics: types, relevant fields, and influential linguists.....	90
Vakhidova Fatima Saidovna, Sadullayrva Umida Shuxrat qizi. Toponimikaning tilshunoslik, tarixshunoslik, arxeologiya va geografiya fanlari bilan bog`liqligi	93
Vaxidova Fatima Saidovna, Faxriyeva Dilorom Otamurodovna. Ziyorat turizmi va uning ahamiyati.....	97
Barotova Saodat Uktamovna. THE crucial role of using artificial intelligence in education	99
N.N.Khayrullayeva. Persian classical literature: a look at the translated essentials.....	104
Radjabova Dildora Raximovna. “Humoyun va Akbar” asari inglizcha tarjimasida ichki monolog o`rni.....	107
Subxonova Nozigul Maqsud qizi. Realism in daniel defoe`s Robinson Crusoe: a blend of truth and literary craft.....	110
Abdukodirova Yulduz Safaraliyevna. Ingliz va o`zbek tillarida pul mazmunli maqollarning inson ruhiyatiga ta`siri.....	113
Radjabova Dildora Raximovna. “Yulduzli tunlar” asari tarjimalarida qahramon ruhiyatini yoritishda dialogning o`rni.....	117

ZIYORAT TURIZMI VA UNING AHAMIYATI

f.f.f.d, Vaxidova Fatima Saidovna,
BuxDU 1-kurs magistratura talabasi,
e-mail: f.s.vakhidova@buxdu.uz
Faxriyeva Dilorom Otamurodovna
e-mail:diloromfaxriyeva@email.com

Annotation: Pilgrimage tourism is one of the oldest forms of tourism in human history, rooted in religious and cultural values. Since ancient times, people have sought to visit sacred places, perform acts of worship, and attain spiritual peace through these journeys. In today's era of globalization, pilgrimage tourism has evolved into a significant avenue not only for fulfilling religious beliefs but also for promoting socio-cultural cooperation, economic stability, and local development.

Keywords: spiritual, belief, historical, tourism, cultural, pilgrimage

Аннотация: Паломнический туризм является одной из самых древних форм туризма в истории человечества, основанной на религиозных и культурных ценностях. С древних времён люди стремились посещать святыне места, совершать акты поклонения и обретать духовный покой через эти путешествия. В современную эпоху глобализации паломнический туризм превратился в важное направление, которое не только способствует реализации религиозных убеждений, но и способствует социально-культурному сотрудничеству, экономической стабильности и местному развитию.

Ключевые слова: духовный, вера, исторический, туризм, культурный, паломничество.

Annotatsiya: Ziyorat turizmi insoniyat tarixidagi eng qadimiy turizm turlaridan biri bo'lib, uning asosida diniy va madaniy qadriyatlar yotadi. Insonlar azaldan muqaddas joylarga safar qilish, ibodat amallarini ado etish va bu orqali ma'naviy osoyishtalik topishga intilib kelgan. Hozirgi globallashtuv davrida ziyorat turizmi nafaqat diniy e'tiqodlarni qondirish vositasi, balki ijtimoiy-madaniy hamkorlik, iqtisodiy barqarorlik va mahalliy rivojlanishni ta'minlashning muhim yo'nalishiga aylangan.

Kalit so'zlar: ma'naviy, etiqod, tarixiy, turizm, madaniy, ziyorat

O'zbekiston dunyoning yirik ziyorat markazlaridan biri hisoblanadi. Samarqand, Buxoro, Toshkent, Termiz kabi shaharlar islom madaniyatining tarixiy markazlari sifatida tan olingan. Ushbu shaharlar ko'plab ziyoratchilarni jalb etib, mamlakat iqtisodiyoti va turizm sohasiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Ushbu maqolada ziyorat turizmining mohiyati, uning O'zbekiston va xalqaro miqyosdagi ahamiyati, shuningdek, rivojlanish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Ziyorat turizmining mohiyati. Ziyorat turizmi muqaddas joylarga diniy yoki ma'naviy sabablar bilan tashrif buyurish jarayonidir. Ushbu turizm turi asosan diniy e'tiqodga asoslangan bo'lsa-da, uning madaniy va tarixiy ahamiyati ham katta. Ziyorat turizmini quyidagi asosiy

Ziyorat turizmining ahamiyati: Ijtimoiy-madaniy ahamiyat. Ziyorat turizmi jamiyatning diniy va ma'naviy qadriyatlarini saqlab qolishda muhim o'rin tutadi. U xalqlar va millatlar o'rtasidagi madaniy o'zaro aloqalarni rivojlantiradi. Masalan, O'zbekistonga keluvchi musulmon ziyoratchilar Imom Buxoriy, Imom Termiziy va boshqa buyuk allomalarning maqbaralariga tashrif buyurib, mamlakat madaniyati bilan yaqindan tanishadi. Ziyorat turizmi iqtisodiyotning barqaror rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. Ayniqsa, O'zbekiston kabi rivojlanayotgan mamlakatlarda bu soha yangi ish o'rinlari yaratish, infratuzilmani yaxshilash va valyuta tushumlarini oshirish imkonini beradi. Ziyoratchilar uchun muqaddas joylarga safar qilish nafaqat diniy vazifani bajarish, balki ichki ma'naviyatni boyitish, ruhiy osoyishtalikni topishdir. Bu esa jamiyatda barqarorlikni mustahkamlaydi.

Tadqiqot metodologiyasi. Ziyorat turizmining rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar: Infratuzilma va xizmatlar sifati. Ziyoratchilar uchun qulaylik yaratish maqsadida mehmonxonalar, yo'l infratuzilmasi va turizm xizmatlari rivojlantirilishi lozim. Samarqand, Buxoro va Toshkent shaharlarida aeroportlarning modernizatsiya qilinishi hamda mehmonxona xizmatlarining yaxshilanishi ushbu yo'nalishda ijobiy natijalar keltirmoqda.

Natijalar. Ziyorat turizmi xalqaro miqyosda turli din va madaniyat vakillarini birlashtirishda muhim o'rin tutadi. Islom dunyosi uchun ahamiyati: O'zbekiston Islom madaniyati markazi sifatida har yili minglab musulmonlarni qabul qiladi. Xristian va buddist ziyorat joylari:

Toshkent va Samarqanddagi qadimiy cherkov va buddaviy ibodatxonalari ziyorat uchun muhim obyektlar hisoblanadi.

Xulosa. Ziyorat turizmi O'zbekistonning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishida muhim o'rin tutadi. Muqaddas joylar ziyorati nafaqat diniy e'tiqodlarni qondirish, balki xalqaro aloqalarni mustahkamlash, iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash va madaniy merosni saqlashning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Mamlakatning boy tarixiy va diniy merosi ziyorat turizmi salohiyatini oshirishga zamin yaratmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Saidovna, V. F. (2024). The Cult of Saints in Central Asia. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 2(2), 559-563.
2. Vakhidova Fotima Saidovna. (2022). Pilgrimage Tour in Tourism. *Miasto Przyszłości*, 28, 342–345. Retrieved from <https://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/651>
3. Saidovna, V. F. (2022, January). Turizm Atamalarining Shakllanishida Terminologiyaning Roli. In *Integration Conference on Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes* (pp. 59-62).
4. Saidovna, V. F. (2022). The Usage of Pilgrimage Tourism Terms in the English Language. *International journal of inclusive and sustainable education*, 1(4), 66-70.
5. Karimov A. (2018). O'zbekistonda ziyorat turizmini rivojlantirish istiqbollari. *Iqtisodiyot va innovatsiya rivojlanishi jurnali*.
6. Sa'dullayev B. (2021). Ziyorat turizmining madaniy-tarixiy ahamiyati. *Ta'lim va fan rivoji jurnali*.

THE CRUCIAL ROLE OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION

Barotova Saodat Uktamovna

English linguistics department,

Bukhara State University

E-mail: s.u.barotova@buxdu.uz

Annotation.

In this article, we will consider the positive consequences of using artificial intelligence in education. Artificial intelligence has many